

3. Пасічніченко А.В. Формування креативності у дітей дошкільного віку. *Педагогічні науки: збірник наукових праць*. Полтава, 2021, Вип. 78. С.17-21. <http://pednauki.pnpu.edu.ua/article/view/249780/247417>

4. Психологічна енциклопедія/ автор-упоряд. О. Степанов. Київ: «Академвидав», 2006. 424 с.

5. Torrance E. P. The Nature of Creativity as Manifest in its Testing. *The Nature of Creativity*. Cambridge: Cambridge Univ. Press. 1988. P. 32-75.

Тетяна Леценко, Олена Шевченко
Полтавський державний медичний університет

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИВЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ЗАРУБІЖНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Щоб бути успішним у сучасному світі, який так стрімко розвивається, недостатнім є наявність лише ґрунтовних знань та досвіду. Необхідними стають так звані особливі навички: креативність, відповідальність, комунікабельність та багато інших. Їх називають «гнучкими», «м'якими» або «soft skills». Саме ці «м'які» навички допомагають продемонструвати та використати професійні навички на найвищому рівні, збільшують перспективу успішного працевлаштування.

Всесвітня Організація Охорони Здоров'я [7] вказує, що м'які навички – це здібності до адаптивної та конструктивної поведінки, які дозволяють людям ефективно справлятися з життєвими труднощами. Зокрема, соціальні навички допомагають людям приймати обґрунтовані рішення, вирішувати проблеми, критично та творчо мислити, ефективно спілкуватися та будувати здорові стосунки. Завдяки цим характеристикам м'які навички розглядаються як загальні, передані, основні або ключові навички, які можуть застосовуватися в різних організаційних та трудових контекстах. Вони також є ключовими можливостями, сприяють підвищенню конкурентоспроможності на індивідуальному, соціальному та національному рівні [2].

Р. Moss, С. Tilly [4] визначили м'які навички як «навички, здібності та риси характеру, які відносяться до особистості, відношення та поведінки, а не до формальних чи технічних знань». Однак м'які навички – це щось більше, ніж просто індивідуальні риси та схильності. Наприклад, S. Hurrell [2] визначає м'які навички як «що включають в себе міжособистісні та внутрішньо особистісні здібності, що полегшують роботу у певних контекстах».

Характерною рисою, що відрізняє випускників-професіоналів від інших випускників, є справжній досвід [3]. Крім того, мрія будь-якого педагога полягає в тому, щоб випускники були не тільки фахівцями у певній галузі, а й зрілими особами з добре збалансованою, комплексною освітою. Ця характеристика відображається в м'яких навичках [5].

Визначити перелік якостей, яких прагнуть роботодавці, таких як пунктуальність, лояльність і т. д., одна з найважливіших цілей сучасної професійної освіти, в тому числі й у нашій країні. Для досягнення цих бажаних стандартів навчальні заклади мають адаптуватися до поточних потреб студентів та виявляти нові моделі навчання [6].

Щоб полегшити випускнику здобуття м'яких навичок, В. Schulz рекомендував освітньому навчальному закладу застосовувати цілісний та комплексний підхід до підвищення можливості працевлаштування випускників, впроваджувати автономні модулі здобуття м'яких навичок, залучати студентів у пов'язані з роботою проекти та виховні заходи, організувати робочі місця та здійснювати керівництво здобуттям навичок через кар'єрні служби. Ще одна важлива річ – це впровадження у навчальний процес педагогіки, орієнтованої на студентів. Така педагогіка на ранніх етапах навчання, мабуть, найкорисніша для розвитку м'яких навичок. Крім того, вища освіта має бути приведена у відповідність до потреб роботодавця шляхом розвитку навичок, необхідних на робочому місці.

Узагальнюючи вищесказане, можна зробити такі висновки:

- soft skills або м'які навички є найважливішими навичками і необхідність їх формування не піддається сумніву;

- система професійної освіти, що склалася, не готова до формування м'яких навичок студентів. Необхідно змінювати освітні програми, навчальні плани, а також систему поглядів та ціннісні орієнтації суб'єктів освітнього процесу;

- для формування м'яких навичок необхідно застосовувати новітні інформаційні технології, а також залучати фахівців різних галузей (психологів, бізнесменів, тренерів тощо);

- проблема формування м'яких навичок студентів є слабо вивченою та перспективною для подальшого дослідження.

Отже, під soft skills розуміються такі навички та здібності, володіння якими дозволяє здобувачам освіти досягти успіху у майбутній професійній діяльності, допомагає успішно реалізуватися у світі, який швидко змінюється. Переорієнтація освіти на розвиток у студентів «soft skills» є ключовою ланкою до вирішення успішності в майбутній професійній діяльності.

Список джерел:

1. Alexander B., Ashford-Rowe K., Barajas-Murph N., Dobbin G., Knott J., McCormack M., Weber N. Horizon report 2019 higher education edition. EDU19, 2019. P. 3-41.

2. Hurrell S. A. Soft skills deficits in Scotland: Their patterns, determinants and employer responses: The University of Strathclyde, 2009.

3. Massachusetts Business Alliance for Education Report. Preparing for the Future: Employer Perspectives on Work Readiness Skills. 2006; <https://donahue.umass.edu/documents/mbae-work-skills.pdf>

4. Moss P., Tilly C. "Soft" skills and race: An investigation of black men's employment problems // *Work and occupations*. 1996. Vol. 23. №3. P. 252-276. <https://doi.org/10.1177/0730888496023003002>

5. Schulz B. *The importance of soft skills: Education beyond academic knowledge*. 2008.

6. Seok-young O. Directorate for Education: Policy Committee, Integrated use of occupational and personal skills for lifelong vocational education in Korea, OECDKRIVET International Seminar. 2012; Accessed April 7, 2012.

7. World Health Organization (WHO). *Skills for Health. Skills-Based Health Education Including Life Skills: An Important Component of a Child-Friendly/Health-Promoting School*. Information Series on School Health. Geneva, 2017. URL: www.who.int/school_youth_health/media/en/sch_skills4health_03.pdf

Inna Borkovska

*National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»*

DEVELOPMENT OF THE TIME MANAGEMENT AS A TOP SOFT SKILL FOR STUDENTS

Nowadays, the priority of the society development is the quality of education. Therefore, the socio-economic changes, taking place in the country, affect many aspects of the higher education system development. Modern society needs in-demand specialists who possess not only professional knowledge, but also know how to apply the necessary soft skills in practice.

Gap reduction between the students' skills that employers need and the skills that universities produce remains an important issue today. The rapid development of technologies, changing professions – all this gives motivation for the soft skills development. Having analyzed global trends, we can predict the most important soft skills in the future. Undoubtedly, skills such as initiative, leadership, strategic thinking, critical thinking, emotional intelligence and others will be in the greatest demand. Among the important soft skills, we can single out responsibility and the skill to plan your time, which is called time management.

Time management, as an employee's volitional competence, is one of the main skills that employers expect from an employee, as this skill affects the achievement of career and business goals, guarantees effective work performance due to meeting deadlines.

Time management is a technology for organizing time and increasing the efficiency of its use. Time management is an action or process of training conscious control over the amount of time spent on specific activities, which increases efficiency and productivity [2, p. 176].

Effective time management is a soft skill that cannot be taught in a formal classroom, but with practice, self-awareness, discipline and some experience this